

Centrul de Studii Pădurețe

prezintă

Explorator de Pădure

Curs auto-ghidat de observație, orientare,
echilibru și descoperire a naturii

FUNSYLVANIA

Unde cunoașterea crește în copaci

Bun venit în Pădure

Bine ai venit în FunSylvania.

Astăzi participi la un curs auto-ghidat în natură. Vei explora pădurea în ritmul tău, împreună cu adultul care te însoțește, folosind potecile, panourile, instalațiile de echilibru, zonele de observație și toate lucrurile interesante din jur ca instrumente de învățare.

Pădurea șoptește, nu vorbește tare. Ea lasă urme, forme, sunete, mirosuri, umbre, frunze, crengi, insecte, ciuperci și poteci. Rolul tău este să le observi și să le descoperi.

În acest curs vei învăța să:

- observi detalii pe care mulți le ratează;
- te orientezi după repere;
- îți folosești echilibrul și atenția;
- înțelegi câteva lucruri esențiale despre arbori, sol, vegetație, ciuperci și viețuitoare;
- te miști în siguranță printr-un spațiu natural;
- lași pădurea întregă pentru cei care vin după tine.

Durată recomandată: 90-150 de minute | Vârsta recomandată: 4-12 ani, împreună cu un adult

Regulile exploratorului

Un explorator bun este curios, dar atent. În FunSylvania vei urca, vei coborî, vei traversa poteci, vei observa arbori și vei descoperi locuri ciudate. Toate acestea se fac mai bine când respecti câteva reguli simple.

Regula de aur

Ai grijă de tine. Ai grijă de ceilalți. Ai grijă de pădure.

Opakinii avertizează:

Dacă nu știi ce este, nu rupe, nu gusta, nu băga în buzunar. Întreabă.

Când te miști pe trasee

- Așteaptă-ți rândul.
 - Păstrează distanță față de cel din față.
 - Mergi, nu alerga.
 - Ține-te acolo unde traseul cere sprijin.
 - Oprește-te înainte de zonele mai dificile și privește traseul.
 - Ai grijă de cei mai mici ca tine.
 - Respectă cu atenție instrucțiunile echipamentelor
- În acest curs, siguranța face parte din învățare.

Cum folosești acest curs

Acest booklet este un mic caiet de teren. Nu trebuie să citești totul dintr-o dată.

Alege un modul, citește ce ai de făcut, apoi ridică ochii din pagină și caută răspunsul în pădure.

Telefonul sau hârtia sunt doar harta de idei. Cursul se întâmplă afară: pe poteci, lângă arbori, pe plase, în labirint, în zonele de observație și în locurile unde pădurea îți atrage atenția.

Ai nevoie de:

- ochi atenți;
- urechi curioase;
- tălpi pregătite pentru teren natural;
- un adult aproape;
- răbdare;
- puțină imaginație;
- curaj cu frână.

Curajul cu frână te lasă să încerci lucruri noi, dar nu te împinge să faci prostii.

MODULUL 1

Activează-ți simțurile

Înainte să pornești mai departe, oprește-te. Un explorator bun nu începe cu viteza. Începe cu atenția bine ascuțită.

Stai nemișcat 20 de secunde și încearcă să observi:

- 3 sunete;
- 3 culori;
- 3 mișcări;
- 3 lucruri care miros a pădure;
- 3 emoții pe care le ai în acest moment

Știi că?

În creierul tău ajung tot timpul informații din simțuri. În pădure, aceste informații sunt mai variate decât într-o cameră: lumină schimbătoare, teren denivelat, sunete din direcții diferite, texturi, mirosuri și mișcare.

Întrebarea exploratorului

Ce ai observat în primele 20 de secunde și nu ai fi observat dacă porneai rapid mai departe?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l pe foaie sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 2

Citește terenul

Pădurea are podea, dar nu e dreaptă ca într-o casă. Uită-te la sol. Vezi pământ, pietriș, frunze, rădăcini, rumeguș, iarbă, lemn, pantă, umbre, zone mai uscate sau mai umede.

Caută:

- o zonă unde trebuie să mergi încet;
- un loc pe unde apa ar putea curge la ploaie;
- o rădăcină, o denivelare, o potecă abruptă;
- o potecă pe care oamenii ar trebui să rămână ca să protejeze solul.

Știi că?

Solul pădurii este un amestec viu de minerale, apă, aer, frunze descompuse, rădăcini, ciuperci, bacterii și animale foarte mici. Sub pașii noștri există o lume întreagă.

Întrebarea exploratorului

Unde pare pădurea mai sensibilă: pe potecă sau în afara ei? De ce?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 3

Corpul tău are un GPS secret

Când te cațări, mergi pe o plasă, traversezi o potecă suspendată sau încerci să îți păstrezi echilibrul, corpul tău lucrează din greu.

Mușchii, articulațiile, tălpile, ochii și întregul tău corp trimit informații complexe către creier. Așa știi unde îți sunt picioarele chiar și fără să te uiți la ele.

Acest simț se numește propriocepție. Sună ca o vrajă complicată, dar este una dintre aptitudinile de baza. Folosește-o pentru a sesiza:

- ce fac brațele când îți pierzi puțin echilibrul;
- unde privești când vrei să te stabilizezi;
- ce se schimbă când mergi încet față de când te grăbești;
- cum îți folosești genunchii pe o suprafață instabilă.

Știi că?

Echilibrul nu stă doar în picioare. Ochii, urechea internă, mușchii și articulațiile lucrează împreună la nivelul creierului ca să îți spună unde este corpul tău în spațiu.

Întrebarea exploratorului

Când te-ai simțit mai sigur: când te-ai grăbit sau când ai încetinit?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 4

Regula celor trei puncte

Exploratorii buni nu se mișcă la întâmplare. Ei își aleg sprijinul.

Când urci, cobori sau traversezi un element mai dificil, folosește regula celor trei puncte: două mâini și un picior sau două picioare și o mână.

Asta înseamnă că trei părți ale corpului te ajută să rămâi stabil, iar a patra se poate mișca.

- alege o zonă de urcare sau traversare;
- parcurge-o încet;
- numără în gând punctele de sprijin;
- lasă spațiu celui din față.

Știi că?

Este o regulă simplă, dar foarte serioasă. O folosesc alpiștii, salvatorii montani și oamenii care lucrează la înălțime.

Întrebarea exploratorului

Unde te-a ajutat cel mai mult regula celor trei puncte?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 5

Privește pădurea pe etaje

Pădurea nu este bloc de apartamente, dar are etaje.

Când ajungi într-un loc mai înalt sau într-o platformă de observare, oprește-te puțin și caută:

- jos: sol, frunze, rădăcini, mușchi, ciuperci, insecte;
- la mijloc: trunchiuri, scoarță, crengi joase, scorburi;
- sus: frunze, ramuri, păsări, cuiburi, lumină și vânt.

Știi că?

Multe animale folosesc pădurea pe verticală. Unele caută hrană la sol, altele se ascund în scorburi, iar păsările pot cuibări sau se pot hrăni în etajele superioare ale arborilor.

Întrebarea exploratorului

Ce ai văzut de sus și nu observai de jos? Ce ai văzut de jos și nu observai de sus?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 6

Găsește semne de viață

Nu trebuie să vezi un urs, o vulpe sau o bufniță ca să știi că pădurea este locuită.

Animalele lasă semne. Caută trei semne de viață fără să deranjezi nimic.

- găuri în lemn;
- frunze roase;
- urme în noroi;
- pene;
- coji;
- galerii de insecte;
- cuiburi;
- sunete.

Știi că?

O scorbură, o creangă putredă sau o grămadă de frunze pot fi adăpost pentru multe vietăți mici. Observă cu ochii și nu lua casa nimănui acasă.

Întrebarea exploratorului

Care a fost cel mai mic semn de viață pe care l-ai găsit? Dar cel mai mare?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 7

Ciupercile nu sunt plante (și nici animale)

Când vezi o ciupercă, ai găsit doar o mică parte din organism.

Partea ascunsă se numește miceliu și poate trăi în sol, în lemn sau printre rădăcini. Ciupercile ajută la descompunerea materiei moarte și la reciclarea substanțelor în pădure.

Caută o ciupercă sau un semn de ciupercă pe lemn mort, sol sau scoarță. Observă:

- forma;
- culoarea;
- locul unde crește;
- dacă este singură sau în grup.

Știi că?

Opakinii avertizează: ciupercile se observă cu ochii și cam atât. Nu se gustă. Nu se rup. Nu se pun în buzunar. Unele pot fi toxice, iar multe sunt importante pentru pădure exact acolo unde cresc.

Întrebarea exploratorului

Unde ai găsit ciuperca: pe sol, pe lemn sau lângă un copac? Seamănă cu altceva din natură?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 8

Arborii sunt mai ocupați decât par

Un copac pare că stă. De fapt, lucrează intens.

Prin frunze face fotosinteză. Prin rădăcini absoarbe apă și substanțe minerale. Prin trunchi transportă seva. Prin umbră schimbă temperatura locului. Prin frunze căzute hrănește solul. Prin structura lui adăpostește mii de ființe.

Alege un copac și observă-l ca pe un personaj.

Caută:

- textura scoarței;
- grosimea trunchiului;
- urme de frunze sau semințe;
- rădăcini vizibile;
- locuri unde trăiesc insecte, mușchi sau licheni;
- umbra pe care o face.

Știi că?

Un arbore matur poate răci zona din jurul lui prin umbră și prin apa eliminată prin frunze.

Întrebarea exploratorului

Dacă arborele ales de tine ar fi un paznic al pădurii, ce ar păzi?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 9

Lemnul mort este viu pentru alții

Un buștean căzut nu este doar un fost copac.

Pentru multe vietăți, el este casă, hrană, ascunzătoare sau loc de vânătoare. În lemnul mort pot trăi insecte, larve, ciuperci, mușchi și bacterii. În timp, lemnul se descompune și se întoarce în sol.

Caută un buștean, o creangă veche sau o zonă cu lemn în descompunere. Observă fără să intervii:

- are găuri?
- are ciuperci?
- are urme de insecte?
- este uscat sau umed?
- se sfărâmă ușor sau este tare?

Știi că?

Într-o pădure sănătoasă, lemnul mort are un rol important. El hrănește solul și oferă adăpost pentru multe specii mici, uneori greu de văzut.

Întrebarea exploratorului

Ce vietate crezi că folosește cel mai bine acel lemn acum?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 10

Forme ascunse și oglinzi jucăușe

Pădurea este plină de forme care îți pot aprinde imaginația: o creangă poate semăna cu un animal, o rădăcină cu o mână uriașă, o piatră cu o față adormită de dinozaur, iar o umbră cu intrarea într-o poveste.

Creierul nostru este foarte bun la recunoscut modele. De aceea vedem uneori fețe în nori, animale în crengi sau personaje în umbre. Fenomenul se numește pareidolie.

Încearcă să găsești:

- o rădăcină care pare o gheară;
- o creangă care pare un crocodil;
- o piatră care pare o față;
- o sculptură care se schimbă din alt unghi;
- o imagine deformată într-o oglindă.

Știi că?

Pareidolia înseamnă că mintea încearcă să găsească forme familiare într-o lume plină de detalii.

Întrebarea exploratorului

Ce formă ai descoperit și cum s-ar putea schimba dacă o privești din alt loc?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 11

Construiește folosind ce ai

Dacă ajungi într-o zonă unde poți construi mici colibe sau forme din materiale naturale, ai o regulă simplă: construiește numai cu ce a căzut deja.

Crengi uscate, conuri, frunze, bucăți de scoarță căzute, pietricele - toate pot deveni materiale.

Crengile vii rămân în copac. Mușchiul rămâne pe loc. Ciupercile rămân în pădure.

Știai că?

O construcție mică din materiale căzute te poate învăța multe despre greutate, sprijin, echilibru și forme stabile. Opakinii numesc asta inginerie pădurească.

Întrebarea exploratorului

Ce formă a fost mai stabilă: triunghi, pătrat sau grămadă misterioasă?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 12

Mișcarea în grup

Unele locuri din FunSylvania se folosesc mai bine când oamenii sunt atenți unii la alții.

Când ești pe un leagăn gigant, pe o mare de plasă, într-o zonă de trecere sau într-un traseu unde mai sunt participanți, observi nu doar ce faci tu, ci și ce fac ceilalți.

Întreabă-te:

- trebuie să aștept?
- trebuie să păstrez distanța?
- trebuie să încetinesc?
- trebuie să anunț că trec?
- mișcarea mea îl poate dezechilibra pe altcineva?

Știi că?

Siguranța într-un grup depinde mult de anticipare. A anticipa înseamnă să îți dai seama ce se poate întâmpla înainte să se întâmple.

Întrebarea exploratorului

Unde ai avut nevoie cel mai mult de atenție față de ceilalți?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 13

Praful de gigantizare

Lumikinii folosesc magia cu grijă. Ei știu să facă lumina să danseze printre frunze, să ascundă scânteii în locuri neașteptate și să schimbe pentru o clipă felul în care vezi pădurea.

Opakinii sunt mai practici. Și mai curioși. Iar Babone, dintre toți, are un talent special pentru a „împrumuta” puțină magie de la Lumikini exact când nu ar trebui.

Lumikinii au vrut să le arate copiilor cum arată lumea pentru ființele mici care trăiesc printre frunze, crengi, rădăcini și ierburi. Opakinii au mai adăugat câte un strop de haos. Uneori, cam mult.

Știai că?

Scara înseamnă raportul dintre mărimea unui lucru și mărimea celui care îl privește. În natură, același obiect poate fi mic, mare sau uriaș, în funcție de cine îl întâlnește.

Întrebarea exploratorului

Pe ce lucru crezi că a scapat Babone cel mai mult praf de gigantizare?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

MODULUL 14

Pauza care te face mai atent

Un explorator bun știe și să se oprească.

Găsește un loc liniștit: o platformă, o zonă de observație, o margine de potecă, plaja de pădure sau un loc de unde vezi valea.

Stai un minut fără să faci nimic spectaculos. Doar observă. Caută:

- un lucru care se mișcă;
- un lucru care stă nemișcat;
- un sunet apropiat;
- un sunet îndepărtat;
- un miros;
- o umbră interesantă.

Știi că?

Atenția se poate antrena. Când încetinești, începi să observi detalii pe care viteza le ascunde.

Întrebarea exploratorului

Ce ai văzut abia după ce te-ai oprit și era invizibil când te mișcai?

Păstrează răspunsul în minte, notează-l sau povestește-l cuiva de lângă tine.

Mic dicționar pădureț

Propriocepție

Simțul care te ajută să știi unde îți sunt picioarele, mâinile și corpul, chiar și fără să te uiți mereu la ele.

Coronament

Partea de sus a pădurii, formată din coroanele copacilor. Acolo se întâlnesc lumina, frunzele, vântul și multele vietăți care locuiesc acolo.

Miceliu

Partea ascunsă a multor ciuperci. Poate trăi în sol, în lemn sau printre rădăcini.

Habitat

Locul în care o vietate găsește ce are nevoie ca să trăiască: hrană, adăpost, apă, spațiu și protecție.

Biodiversitate

Varietatea formelor de viață dintr-un loc: plante, animale, ciuperci, insecte, bacterii și multe alte organisme.

Pareidolie

Tendința creierului de a vedea forme cunoscute în lucruri întâmplătoare: fețe în nori, animale în crengi, monștri în umbre.

Reper

Un lucru ușor de recunoscut care te ajută să te orientezi.

Anticipare

Capacitatea de a te gândi ce s-ar putea întâmpla înainte să se întâmple. Foarte utilă pentru siguranță.

Radicular

Care ține de rădăcini. Când vorbim despre sistemul radicular al unui arbore, vorbim despre rețeaua lui de rădăcini: partea ascunsă care îl fixează în sol, absoarbe apă și substanțe minerale și îl ajută să comunice cu lumea subterană a pădurii.

Ecosistem

O comunitate de viețuitoare și locul în care trăiesc împreună: arbori, sol, apă, lumină, insecte, ciuperci, păsări și multe alte forme de viață.

Eroziune

Procesul prin care apa, vântul sau pașii pot desprinde și muta solul dintr-un loc în altul. Pe pante și în locuri sensibile, potecile bine făcute ajută la reducerea eroziunii.

Raportul de explorator

Înainte să pleci, încearcă să răspunzi la aceste trei întrebări:

1. Ce ai observat în pădure?

Un sunet, o urmă, o ciupercă, o frunză ronțăită, o rădăcină, o pasăre, o umbră sau un detaliu de pe scoarță.

2. Ce ai aflat despre corpul tău?

Unde ai avut nevoie de echilibru, atenție, curaj, ajutor sau control?

3. Cum ai avut grijă de tine, de ceilalți, de pădure?

Ai încetinit, ai așteptat rândul, ai păstrat distanța, ai rămas pe potecă sau ai observat fără să intervii în mersul natural.

Gând Opakinez

Ochii pădureții vor vedea detalii pădurești chiar și pe drumul spre casă.

Certificat de Explorator de Pădure

Centrul de Studii Pădurețe
certifică faptul că

a parcurs cursul auto-ghidat

Explorator de Pădure

în arealul eco-educativ FunSylvania.

Pe parcursul cursului, exploratorul a exersat observația, orientarea, echilibrul, mișcarea atentă, grija față de natură și curiozitatea pădurească.

Data: _____

Ștampila FunSylvania: _____

Promisiunea exploratorului

Promit să privesc natura cu atenție veselă, să pășesc cu grijă și considerație, să las vietățile la locul lor și să păstrez pădurea întreagă și curată pentru cei care vin după mine.

Notițe de teren

Un loc unde poți păstra idei, întrebări sau observații pentru acasă.

FUNSYLVANIA

Unde cunoașterea crește în copaci

Curs auto-ghidat

Centrul de Studii Pădurețe

2026

www.funsylvania.ro

Strada Poiana Soarelui 17

Poiana Brasov